

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ З ООП

підготовки бакалавра

спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка

освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка та логопедія»

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Дитяча література для дітей з ООП» підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (016.02 Олігофренопедагогіка), за освітньою програмою «Корекційна психопедагогіка та логопедія»

Розробники: Мацюк Зоряна Сергіївна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат філологічних наук, доцент

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, протокол № 1 від 30 серпня 2021р

Завідувач кафедри: _____ Кузава І.Б

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів: 5	Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»	вибіркова
Модулів: 2	Напрямок підготовки: 016 «Спеціальна освіта»	Рік підготовки: 2 Семестр: 3
Змістових модулів: 2		Змістових модулів: 2
ІНДЗ: немає		Лекції: 24 год.
Загальна к-ть годин: 150		Практичні (семінари): 30 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лабораторні: -
		Самостійна робота: 86 год.
		Консультації: 10 год.
		Форма контролю: залік

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Мацюк Зоряна Сергіївна,

Вчене звання - кандидат філологічних наук,

Науковий ступінь - доцент,

Посада: доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Контактна інформація: +380663727954, maciuk.zoriana@vnu.edu.ua

Дні занять - згідно електронного розкладу на сайті університету

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація курсу: в т.ч. мета, цілі курсу	У системі професійної підготовки фахівця спеціальної освіти важливе місце належить курсу «Дитяча література для дітей з ООП», мета якого - ознайомити студентів із особливостями ознайомлення дітей із особливими освітніми потребами з багатством художніх творів поетів та письменників, що входять у коло читання дітей дошкільного і молодшого шкільного віку. Опановуючи навчальну дисципліну, студентам важливо ознайомитися із основними жанрами творів письменників, серед яких – колискові пісні, лічилки, скоромовки, ліричні твори, казки, оповідання, повісті тощо; самостійно аналізувати їх, інтерпретувати та використовувати художні твори у практиці дошкільного та шкільного навчання і виховання дітей із особливими освітніми потребами, на уроках та в позакласній роботі. Майбутнім фахівцям необхідно знати особливості ознайомлення із літературою рідного краю, розуміти виховне і пізнавальне значення творів, щоб за допомогою художнього слова розширити світогляд дітей із особливими освітніми потребами, розвивати їхню ерудицію, естетичні смаки, фантазію, творчі здібності, читацькі інтереси. Предметом вивчення навчальної дисципліни є твори письменників, написані спеціально для дітей та твори, що увійшли в коло дитячого читання. Мета дисципліни. Навчальна дисципліна «Дитяча література для дітей з ООП» передбачає дати майбутньому фахівцю спеціальної освіти глибокі теоретичні знання щодо особливостей ознайомлення дітей із особливими освітніми потребами з дитячою літературою, забезпечити готовність студентів до безпосередньої професійної діяльності. Завдання навчальної дисципліни: ✓ засвоїти особливості ознайомлення дітей із особливими освітніми

	потребами з творами української та зарубіжної дитячої літератури; ✓ усвідомити вплив дитячої художньої літератури на розвиток особистості дитини із ООП; ✓ ознайомитись із творчістю українських письменників різних історико-літературних періодів, які писали для дітей.
Компетентності та результати навчання	Вивчення запропонованого курсу дасть можливість здобувачам вищої освіти оволодіти знаннями та вміннями, необхідними для забезпечення набуття таких компетентностей: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами. СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності. СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення. СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації. СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції. СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей. СК-18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів. РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти. РН 19. Володіти найважливішими фактами, подіями, процесами історичного минулого українського народу у контексті європейської і світової історії для світоглядного самовизначення і формування громадянської позиції. РН 21. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування; стійкі навички усного й писемного мовлення, зорієнтованого на професійну специфіку; навички оперування фаховою термінологією. РН 22. Володіння базовими уявленнями про основи філософії освіти, психології,

	педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації осіб з особливими освітніми потребами; здатність брати участь у професійних дискусіях та інтерактивних обговореннях, логічно аргументуючи власну точку зору.
	Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
1	2	3	4	5	6	7	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Поняття про дитячу літературу. Усна народна творчість							
Тема 1. Дитяча література і література для дітей. Дитяча література як невід’ємна складова літератури.	9	2	2		5		РМГ
Тема 2. Особливості ознайомлення дітей із ООП з творами художньої літератури..	9	2	2		5		РМГ, ДС, ДБ
Тема 3. Усна народна творчість у колі дитячого читання.	9	2	2		5		РМГ, ДС
Тема 4. Усна народна творчість. Український дитячий фольклор.	8	1	2		5		РМГ, ДС
Тема 5. Українська народна казка Літературні казки для дошкільнят	11	1	2		5	3	РМГ, ДС, МКР
Разом за змістовим модулем 1	46	8	10		25	3	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Українська дитяча література							
Тема 6. Українська дитяча література доби Київської Русі	9	2	2		5		РМГ, ДС
Тема 7. Нова українська дитяча література	9	2	2		5		РМГ, ДС, ДБ
Тема 8. Українська література другої половини ХІХ – поч. ХХ ст.	9	2	2		5		РМГ, ДС

Тема 9. Українська дитяча література XX століття	8	1	2		5		РМГ, ДС
Тема 10. Українська дитяча література кінця XX– початку XXI століть	17	1	2		10	4	РМГ, ДС, МКР
Разом за змістовим модулем 2	52	8	10		30	4	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Зарубіжна література для дітей							
Тема 11. Фольклор як джерело світової літератури для дітей	16	2	4		10		РМГ, ДС, ДБ
Тема 12. Зарубіжна дитяча література XVII – XIX століть	14	2	2		10		РМГ, ДС, ДБ
Тема 13. Твори для дітей письменників світу XX–XXI століть	9	2	2		5		РМГ, ДС, ДБ
Тема 14. Поетичний світ світової літератури для дітей дошкільного віку	13	2	2		6	3	РМГ, ДС, МКР
Разом за змістовим модулем 3	52	8	10		31	3	
УСЬОГО ГОДИН	150	24	30		86	10	

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема
1	Основи теорії літератури 1. Специфіка художньої літератури. 2. Естетична природа художньої літератури. 3. Принципи аналізу художнього твору. 4. Тема та ідея художнього твору. 5. Мова художнього твору. Тропи. 6. Розвиток літературних родів, видів, жанрів.

2	Міфологія як джерело дитячої літератури та біблія як важлива складова дитячої літератури 1. Міфологія як світоглядне явище. 2. Класифікація міфів. 3. Специфіка праслов'янської міфології. 4. Міфологія і сучасність. 5. Поняття про Біблію. 6. Склад та структура Біблії. 7. Переклади Біблії та їхнє поширення. 8. Біблійні легенди в дитячій літературі.
3	Народно-поетична творчість для дітей 1. Фольклор як засіб узагальнення життєвого і художнього досвіду народу. 2. Поняття про дитячий фольклор. Шляхи його творення. Складові частини. 3. Пізнавальне, виховне та естетичне значення фольклорних творів. 4. Народні пісні для дітей. Коліскові пісні, пестушки та утішки, пісні календарно-обрядового циклу, ігрові пісні (лічилки, хороводні пісні, прозивалки, мирилки), пісні-небилиці. Їхня художня своєрідність. 5. Малі фольклорні жанри. Прислів'я і приказки. Поняття про народні загадки, визначення жанру, значення загадок для розвитку дитини. Різні види літературних загадок. 6. Скоромовки. Їхня естетична цінність і практична значимість у роботі з дефектами мовлення дітей. 7. Народні казки. Визначення жанру народної казки. Основні тематичні цикли казок. 8. Казки про тварин – найдавніший вид казкового епосу. Особливості побудови сюжету, образна система казок про тварин. 9. Чарівні казки. Поєднання в них реального з фантастикою. Характер конфлікту. Особливості розвитку сюжету в чарівних казках, композиційні особливості. Поетика. 10. Соціально-побутові і побутові казки.
4	Українська дитяча література доби Київської Русі 1. Література доби Київської Русі: а) оригінальна література для дітей. б) перекладна література для дітей. 2. Козацькі літописи в дитячому прочитанні. 3. Творчість Г.Сковороди.
5	Дитяча література I половини XIX століття 1. Народнопоетична творчість – одне з джерел української дитячої літератури. 2. Т.Г. Шевченко. Поезія Т. Шевченка в дитячому читанні. 3. Аналіз засобів поетичної виразності віршів Т. Шевченка на основі статті І.Франка «Із секретів поетичної творчості».

6	Дитяча література II половини XIX століття 1. Марко Вовчок. Видатна письменниця – основоположник української прози для дітей. Казки Марка Вовчка. Майстерність у сюжетопобудові казки «Ведмідь». 2. Л.І. Глібов. Участь Л. Глібова у створенні дитячої літератури. Тісний зв'язок його творчості з педагогічною діяльністю. 3. Ліричні вірші Л. Глібова «Веснянка» та «Зимня пісенька». Змалювання природи в різні пори року, життя і настроїв дітей, їхніх ігор і розваг. 4. Вагомий внесок Л. Глібова у створення оригінальної форми літературної загадки. 5. Байки Л. Глібова у дитячому читанні. 6. І.Я. Франко. Багатство його художньої спадщини для дітей. 7. Педагогічні погляди І.Франка. Його діяльність як теоретика і критика дитячої літератури. Відображення вимог до змісту і форми книжки для дітей у статтях «Женщина - мати» (розділ «Лектура для дітей»), «Байка про байку». 8. Творче використання І.Франком народнопоетичних джерел при написанні власних казок. Оригінальна переробка фольклорного сюжету в казці «Ріпка». 9. Ідейно-тематичне багатство збірки казок «Коли ще звірі говорили».
7	Дитяча література кінця XIX – початку XX століття 1. Посилення інтересу до питань освіти, уваги до соціального та естетичного виховання дітей і молоді. 2. Активна участь відомих письменників у створенні літератури про дітей і для дітей. 3. Внесок О.Олеся в дитячу літературу, збагачення її, зокрема, пейзажною лірикою, віршованими казками. 4. Творчість для дітей Олени Пчілки, Дніпрової Чайки, Е. Ярошинської, М.Загірної, Грицька Григоренка та інших письменників кінця XIX – початку XX століття. 5. М.М.Коцюбинський. Зв'язок творчості М.Коцюбинського з його педагогічною діяльністю. 6. Твори М.Коцюбинського для найменших. Вірш «Наша хатка», казки-мініатюри, художні нариси. 7. Леся Українка. Леся Українка і дитяча література. Художня майстерність лірики для дітей. Картини природи у віршах «На зеленому горбочку», « Літо краснее минуло», « Вишеньки», « Мамо, іде вже зима». Їх тісний зв'язок з проблемами дитинства. 8. Проза Лесі Українки «Біда навчить» і «Лелія». Майстерна побудова сюжету, оригінальність у створенні образів. Дитяча література XX століття. 9. Дитяча література 20-30-х рр. Розвиток дитячої літератури в 20-і роки. Її ідейно-художні та жанрові прикмети. Твори П.Тичини, Н.Забіли та М.Рильського. 10. Розвиток прози. 11. Проблеми розвитку дитячої літератури на рубежі 20-30-х років. 12. Поезії Н.Забіли, М.Пригари, М.Трублаїні. 13. Розквіт літературної казки. Казки Н.Забіли, О.Іваненко. 14. Дитяча література 40-50-х рр. Нові тенденції в розвитку літератури для дітей і юнацтва. Поява багатогранного типу дитини. Майстерність у зображенні складностей психологічної структури дитячого характеру. 15. Досягнення літератури для дошкільного та молодшого шкільного віку. Поезія Н.Забіли, М.Пригари, Б.Чалого. 16. Дитяча література на сучасному етапі. Розмаїтість мотивів, краса високих людських почуттів, прагнення залучити дітей до сучасного життя в поезії Н.Забіли, П.Воронька, Б.Олійника, В.Бичка, М.Пригари, М.Познанської, М.Сингаївського, Т.Коломієць. 17. Шляхи освоєння естетики народнопоетичної творчості в літературній казці. Казки Ю.Ярмиша, В.Нестайка, Б.Чалого.

8	Персоналії дитячої літератури ХХ століття 1. П.Г.Тичина. Твори П.Тичини для дітей. Краса природи у віршах «А я у гай ходила», «Хор лісових дзвіночків», багатство поетичної мови, мелодійність. 2. М.Т.Рильський. Розширення кола дитячого читання. Життєрадісні мотиви творів про щасливе дитинство і чарівну природу, їх вплив на формування оптимістичного світосприймання: «Веснянка», «Травнева пісня», «Дощик» (цикл «Таємниця осіннього листя»), «Річка», «Білі мухи», «Школярці». 3. О.І.Копиленко. Активна участь письменника у створенні дитячої літератури. Збірка природничих оповідань О.Копиленка «Як вони поживають». Життя тварин, картини природи в різні пори року. 4. Н.Л.Забіла. Жанрове розмаїття творів Н.Л.Забіли. Висока майстерність у побудові сюжетів, створенні дитячих характерів. Поетика. 5. Казки для найменших. Зображення щасливого дитинства у поетичних циклах «Веселі малюки», «Про дівчинку Маринку», «Ясочка»(ритмічна проза). 6. Пізнавальне та естетичне значення віршів про природу. Цикли «Навесні та влітку», «Восени та взимку», «Проліски», «Дванадцять місяців». Майстерність зображення краси природи та її багатств. 7. О.Д. Іваненко. Шлях письменниці у літературу. 8. Ідейно-естетичний аналіз збірок казок «Лісові казки» та «Великі очі». Оригінальне поєднання реальності і фантастики. Майстерність у створенні казкового сюжету. 9. П.М.Воронько. Основні мотиви поезії П.М.Воронька для дітей. Збірки «Читаночка», «Малюкам-соколятам», «Сніжна зіронька горить», «Облітав журавель». Змалювання картин дитинства, праці («Помагай», «Ким я буду», «У нас зробили дощ», «Ярик-школяр», «Вівчарик», «А у нас ростиме ліс», «Поливала я порічки»). 10. Майстерність поетичних мініатюр П.М.Воронька. Використання фольклорних традицій. Образність, гумор, дотепність. 11. Популярність творів П.М.Воронька серед дітей молодшого дошкільного віку. 12. Григорій Тютюнник. Оповідання Г. Тютюнника для найменших «Лісова сторожка», «Бушня», «Ласочка». Особливості цих творів – поетична розповідь, якій чужа описовість, невелике коло персонажів.
11	Перекладна література 1. Шарль Перро. Збірка «Казки моєї матері Гусині». Особливості переробки Ш.Перро народних казок для дітей. 2. Якоб та Вільгельм Грімм. Літературна обробка німецьких народних казок – збірник «Дитячі та сімейні казки». Ганс Крістіан Андерсен. Пізнавальна і виховна значимість казок. 3. Казки О.С.Пушкіна. Фольклорні джерела його творів, образ народного героя. В.Ф.Одоевський. Науково-художня казка «Городок в табакерке». Поетична своєрідність твору. 4. Казки С.Маршака, їх нерозривний зв'язок з фольклором.

РОЗШИРЕНА ІНФОРМАЦІЯ	
Методи, технічне навчання та викладання	Лекції, семінари, презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, дебати, тести, тренінг, розв'язування кейсів, індивідуальне завдання, робота в малих групах тощо.
Засоби навчання	Мультимедійна апаратура, екран, бібліотечні фонди, проектор, екран
Інформаційні ресурси	1. Енциклопедія українознавства: в 11 т. Львів: НТШ, 1993-2000. 2. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / [авт.-уклад. Ю.Ковалів]. К.: ВЦ «Академія», 2007. – (Серія «Енциклопедія ерудита»). Т. 1 : А (аба) – Л (лямент).К. : ВЦ «Академія», 2007. 608 с. 3. Літературознавчий словник-довідник / [за ред. Р.Гром'яка] – 2-ге вид., виправ., доп. К. : ВЦ «Академія», 2007. 752 с. – (Серія «Nota bene»). 4. Мистецтво України. [Біографічний довідник / за ред. А.В. Кудрицького]. К., 1997. С. 482.

	5. Українська література у портретах і довідках: Давня література – література XIX ст.: [довідник / редкол. С.П. Денисюк та ін.]. К.: Либідь, 2000. 360 с.													
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ														
Оцінювання досягнень здобувача вищої освіти	Поточне тестування та самостійна робота												ІНДЗ	Сума
	ЗМ1				ЗМ2						ЗМ3			
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-19	20-22	23-24	25-27	28-29	30	КР	КР	
	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	30	
Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчим балом (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).													
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних та самостійних робіт, екзаменів заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу – плагіат заборонений.													
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за подвійним дипломом, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету)													

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дитина в дошкільні роки Програма розвитку, навчання та виховання дітей. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2004. 268 с.
2. Дитячий фольклор./Вступ. ст. Г.В.Довженко. К.: Дніпро, 1986. 304 с.
3. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література: Навч. посібник. К.: Вища школа, 1988. 264 с.
4. Богун А.М., Григоренко Г.І. Запрошуємо до розмови; Посібник для роботи з дошкільниками. К.: Освіта, 1996. 151 с.
5. Лановик М.Б., Лановик З.Б. Українська усна народна творчість: Підручник. К.: Знання – Прес, 2003. 591 с.
6. Лисенко Н.В., Кирста Н.Р. Педагогіка українського дошкілля: У 2 ч.: Навч. посібник. К.: Вища школа, 2006. – Ч. I. – 302 с. Нові імена в програмі з української літератури: Посібник для вчителя / Упор. В. Неділько. К., 1993.
7. Українська дитяча література: Хрестоматія критичних матеріалів / Упор. Ф. Гуревич, В. Савенко. К., 1969.
8. Українська дитяча література: Хрестоматія. К., 2002.
9. Українська дитяча література: Хрестоматія: У 2-х ч. К., 1992.
10. Що нам читати: Тематичний ілюстрований каталог для учнів 2-3 кл. К., 2000.
11. Ярмиш Ю. Дитяча література України: Нариси історії. М., 1982.
12. Ярмиш Ю. У світі казки: літературно-критичний нарис. К., 1975.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. «Книжки для дітей» - <http://childbooks.blox.ua/html> . - [Електронний ресурс].
2. «Країна міркувань» - <http://www.mysl.lviv.ua/> . - [Електронний ресурс].
3. «Світ дитини» - <http://www.abetka-logopedka.org/> . - [Електронний ресурс].
4. «Українська казка» - <http://www.kazka.in.ua/> . - [Електронний ресурс].
5. Білецький Д., Гурвич Ф. та ін. Дитяча література: Посібник для студентів педінститутів І педучилищ/
<http://ua.convdocs.org/>. – Режим доступу: <http://ua.convdocs.org/docs/index-73386.html>. - [Електронний ресурс].
6. Вивчення творчості Т.Шевченка [Текст] / <http://detka.in.ua>. – Режим доступу: http://detka.in.ua/product_13036.html. - [Електронний ресурс].
7. Дитяча література: проблеми сьогодення [Текст] / Національна бібліотека України для дітей. – Режим доступу: <http://chl.kiev.ua/default.aspx?id=3599>. - [Електронний ресурс].
8. Дитяча література - http://www.ae-lib.org.ua/_lit_child.htm . - [Електронний ресурс].
9. Дитяча література [Текст] / allbest.ru . – Режим доступу: http://otherreferats.allbest.ru/literature/00136675_0.html . - [Електронний ресурс].
10. Дитяча література [Текст] / allbest.ru. – Режим доступу: <http://otherreferats.allbest.ru/literature/d00136675.html>. - [Електронний ресурс].
11. Дитяча література [Текст] / Світ книг та музики. – Режим доступу: <http://www.svitknyh.com/collections/dutjacha-literatura>. - [Електронний ресурс].
12. Дитяча творчість Івана Франка [Текст] / Бібліотека української літератури. – Режим доступу: <http://ukrlib.com.ua/referats/printout.php?id=134>. - [Електронний ресурс].
13. Дитячий сайт Казкар - <http://kazkar.info/> . - [Електронний ресурс].
14. Для дітей українською онлайн - <http://kraj.at.ua/>. - [Електронний ресурс].
15. ЗНАЧЕННЯ ПОЕЗІЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ДЛЯ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ / Реферати, курсові та дипломні роботи. – Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/2851/99>. - [Електронний ресурс].

16. І.Франко – творець і теоретик дитячої літератури / Реферати, курсові та дипломні роботи .– Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/2665/99/>. - [Електронний ресурс].
17. Казкарка. Сучасна дитяча література - <http://kazkarka.com/studiji/ukrajinska-dytyacha-literatura-radyans.html>. - [Електронний ресурс].
18. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література: підручник .- К.: Вища школа, 1988 р. 263 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/866148/>. - [Електронний ресурс].
19. КЛЮЧ - "Краща література юним читачам" <http://www.chl.kiev.ua/key> . - [Електронний ресурс].
20. Книгарня - <http://kazky.org.ua/Zbirky/Knihovna.html>. - [Електронний ресурс].
21. Література для дітей [Текст] / Енциклопедія дитячої літератури / Бібліотека української літератури. – Режим доступу <http://www.ukrlib.com.ua/encycl/child/>. - [Електронний ресурс].
22. літературний сайт Ігоря Січовика - <http://slovogray.narod.ru/> . - [Електронний ресурс].
23. М. М. Коцюбинський. Дитячі оповідання [Текст] / Бібліотека української літератури. – Режим доступу: <http://ukrlib.com.ua/referats/printout.php?id=553>. - [Електронний ресурс].
24. Місце і роль творів І.Я.Франка в українській дитячій літературі. Особливості розвитку дитячої літератури II половини XX століття [Текст] / www.ukrlit.vn.ua. – Режим доступу: <http://www.ukrlit.vn.ua/article/40.html>. - [Електронний ресурс].
25. Спеціалізовані Інтернет-сайти дитячої літератури. - [Електронний ресурс].
26. Тривоги дитячої душі (Неповторний світ дитинства в поезіях Лесі Українки) [Текст] / Українська література. – Режим доступу: <http://www.ukrlit.vn.ua/making1/q40ax.html>. - [Електронний ресурс].
27. У світі казок. Українські народні казки - <http://kazka.co.ua/>. - [Електронний ресурс].
28. Українська дитяча література [Текст] / www.br.com.ua. – Режим доступу: <http://www.br.com.ua/referats/s1399/63062.htm>- [Електронний ресурс].
29. Українська дитяча література. Від літописних переказів до байкарів XVII - XIX ст. [Текст] / Українські реферати. – Режим доступу: <http://referatu.net.ua/referats/7527/44131>. - [Електронний ресурс].
30. Українська дитяча онлайн бібліотека - <http://ditky.in.ua/> . - [Електронний ресурс].
31. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ XX СТОЛІТТЯ [Текст] / Электронная библиотека научно-образовательной, финансовой и художественной литературы. – Режим доступу: <http://book.net/index.php?bid=9703&chapter=1&p=achapter>. - [Електронний ресурс].
32. Читанка — дитяча публічна онлайн-бібліотека, яка містить відскановані копії книжок, що були видані давно - <http://chytanka.com.ua/> . - [Електронний ресурс].
33. Читиво. Електронна бібліотека - <http://chtyvo.org.ua/>. - [Електронний ресурс].